

LIETUVOS – UKRAINOS DVIŠALĖ PREKYBA

2022 m. balandžio 14 d.

I. Ukrainos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Ukrainos ekonomikos sektoriai pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2020 m. buvo pramonė (21%, iš jų 13% - apdirbamoji gamyba), didmeninė ir mažmeninė prekyba, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (19%), žemės ūkis, medžioklė, miškininkystė, žuvininkystė (13%), transporto, saugojimo ir komunikacijos veikla (12%) ir statybos (4,3%).

2020 m. Ukrainos prekių eksportas siekė 43 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka (ES-27) sudarė 37% Ukrainos prekių eksporto (į Lenkiją – 7,0%, Vokietiją – 4,2%, Italiją – 3,9%), o iš ES nepriklausančių šalių 14% eksporto vertės teko Kinijai, 5,5% – Rusijai ir 4,9% – Turkijai.

2020 m. Ukrainos importas siekė 47 mlrd. EUR ir 42% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 9,8%, Lenkijos – 7,5%, Italijos – 3,9%), o iš ES nepriklausančių šalių – 15% importo atvežta iš Kinijos, 8,4% – Rusijos ir 5,4% – JAV.

Šaltiniai: UN data, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Ukrainos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Ukrainos pagrindiniai rodikliai 2019-2021 m.

	2019		2020		2021	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	3.6 %	11	3.1 %	11	3.8 %	10
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	4.3 %	9	3.4 %	10	4.3 %	8
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	2.5 %	8	2.7 %	9	3.0 %	8
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	1.0 %	22	1.0 %	22	1.2 %	19
Paslaugos						
	2019		2020		2021	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	1.1 %	21	0.7 %	21	1.1 %	21
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	1.1 %	21	1.0 %	24	1.3 %	20

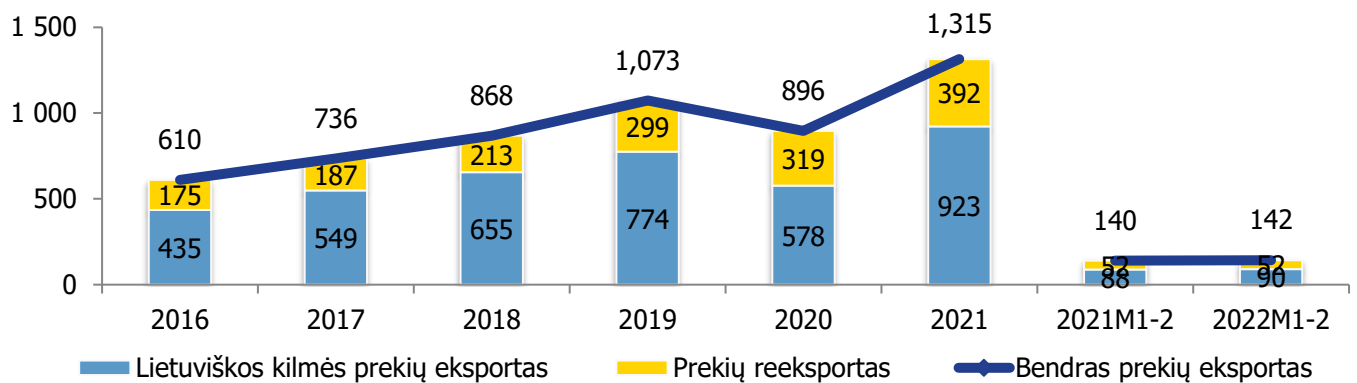
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2021 m. Ukraina buvo 10-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 3.8% (1.3 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 70% Lietuvos prekių eksporto į Ukrainą 2021 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (30%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2020 m., Lietuvos prekių eksportas į Ukrainą padidėjo 47%, daugiausiai dėl mineralinio kuro eksporto didėjimo. Per 2022 m. sausio-vasario mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Ukrainą, palyginti su atitinkamu 2021 m. laikotarpiu, didėjo 1.6% arba 2.2 mln. EUR.

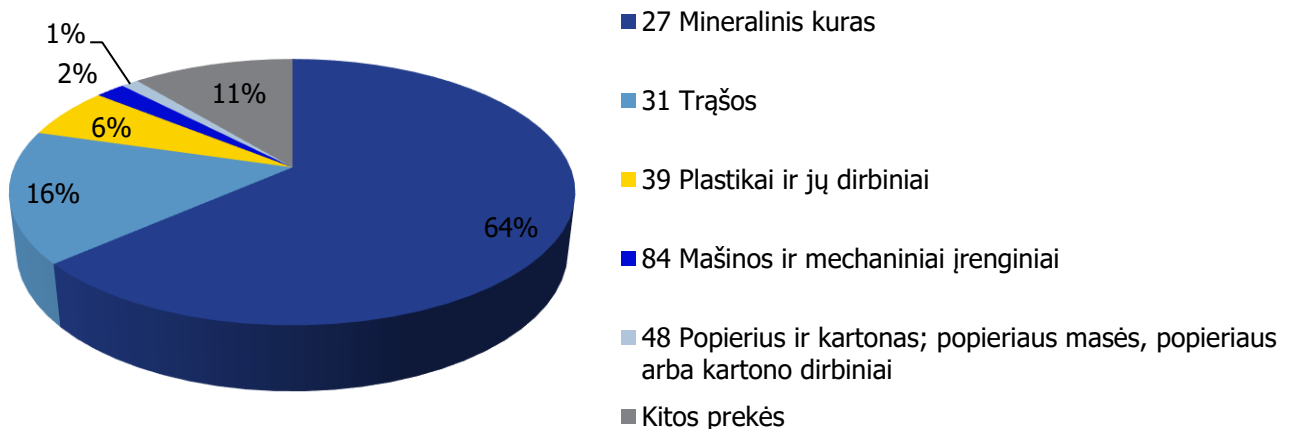
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Ukrainą, 2016-2022 m. 1-2 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Ukraina 2021 m. buvo 8-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 4.3% (923 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Ukrainą eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mineralinis kuras – 64% arba 587 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), trąšos – 16% arba 148 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 6.2% arba 58 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), mašinos ir mechaniniai įrenginiai – 2% arba 18 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka), popierius ir kartonas – 1.2% arba 11 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2020 m., lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Ukrainą padidėjo 60% arba 345 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė mineralinis kuras. Per 2022 m. sausio-vasario mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Ukrainą, palyginti su atitinkamu 2021 m. laikotarpiu, didėjo 2.6% arba 2.3 mln. EUR.

2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Ukrainą struktūra 2021 m.

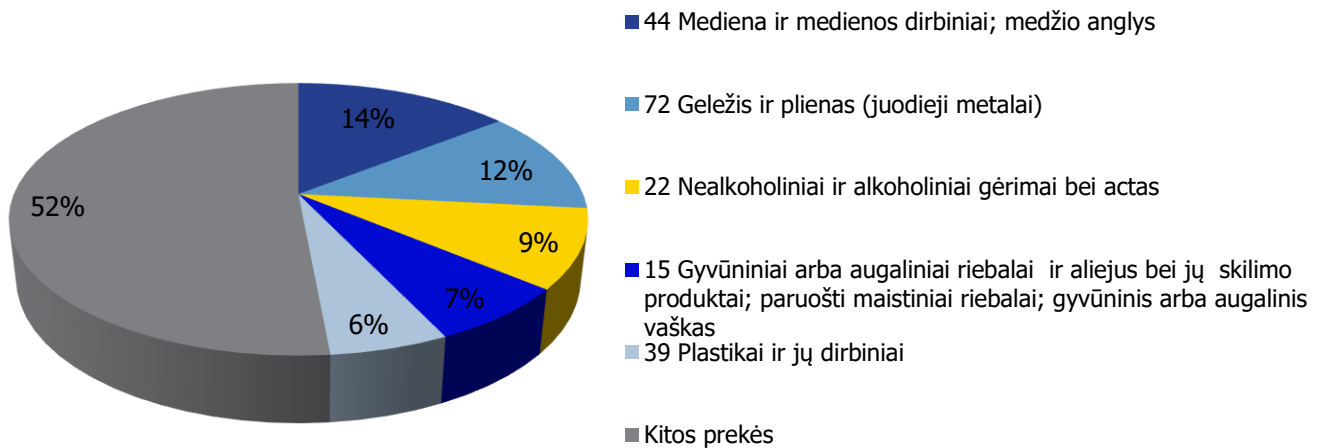
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2021 m. Ukraina buvo 19-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 1.2% (445 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Ukrainos 2021 m. daugiausia importuota medienos ir medienos dirbinių; medžio anglių – 14% arba 64 mln. EUR (5-a didžiausia importo rinka), geležies ir plieno (juodųjų metalų) – 12% arba 55 mln. EUR (6-a didžiausia importo rinka), nealkoholinių ir alkoholinių gėrimų bei acto – 9.4% arba

42 mln. EUR (6-a didžiausia importo rinka), gyvūninių ar augalinių riebalų, aliejų, vaško – 6.9% arba 31 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2020 m., prekių importas iš Ukrainos padidėjo 50%.

3 pav. Lietuvos importo iš Ukrainos struktūra 2021 m.

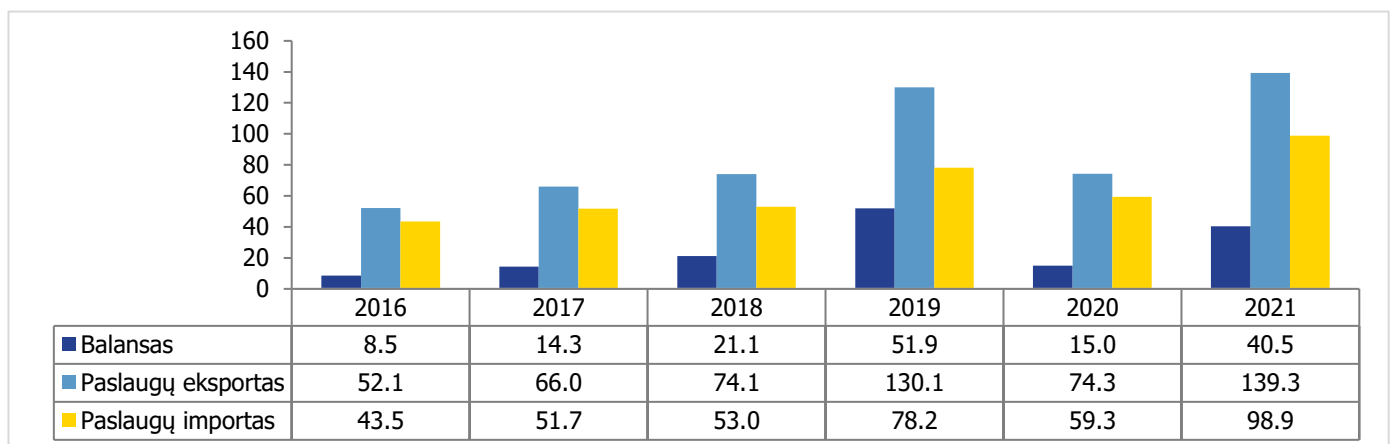

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2021 m. Ukraina buvo 21-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 1.1% (139 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Ukrainos siekė 99 mln. EUR, tai sudarė 1.3% viso Lietuvos paslaugų importo 2021 m., o Ukraina buvo 20-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

4 pav. Lietuvos ir Ukrainos užsienio prekyba (paslaugos) 2016-2021 mln. EUR

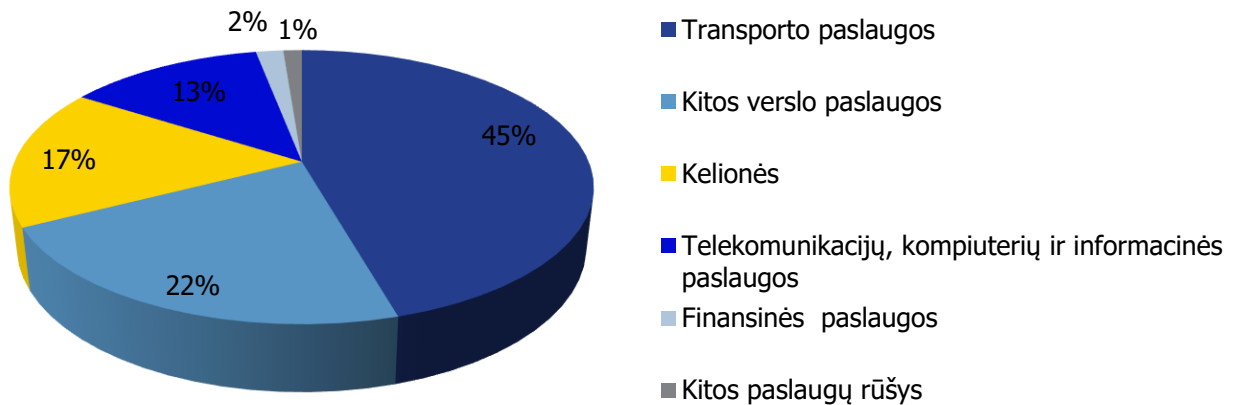
Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. iš Lietuvos į Ukrainą daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 46% arba 63 mln. EUR (20-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 22% arba 31 mln. EUR (16-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 17% arba 23 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir

informacinių paslaugų – 13% arba 18 mln. EUR (15-a didžiausia eksporto rinka), finansinių paslaugų – 1.8% arba 2.5 mln. EUR (32-a eksporto rinka). Per 2021 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Ukrainos rinką padidėjo 87% iki 139 mln. EUR.

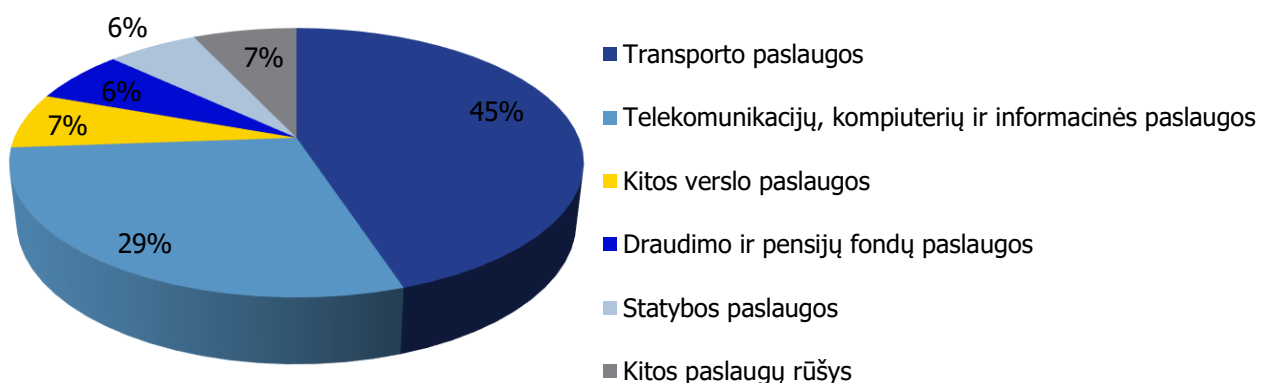
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Ukrainą struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. iš Ukrainos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 45% arba 44 mln. EUR (21-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 29% arba 29 mln. EUR (7-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 6.7% arba 6.6 mln. EUR (28-a didžiausia importo tiekėja), – 6.4% arba 6.3 mln. EUR (1-a didžiausia importo tiekėja), statybos paslaugų – 6.1% arba 6 mln. EUR (7-a didžiausia importo tiekėja). Per 2021 m. paslaugų importo vertė iš Ukrainos išaugo 67% iki 99 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Ukrainos struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1538 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Ukrainos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Ukrainą yra šie: inžinerinės pramonės gaminiai, chemijos pramonės produktai, maisto produktai, tekstilės gaminiai ir drabužiai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Ukrainos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1538
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	193
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	146
Maisto produktų gamyba	139
Tekstilės gaminių gamyba	136
Drabužių siuvimas (gamyba)	114
Elektros įrangos gamyba	94
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	89
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	81
Pagrindinių metalų gamyba	64
Kitos	482

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

